

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN
EN TELECOMMUNICATIE**

BESLUIT VAN DE RAAD VAN HET BIPT

van 12 november 2009

BETREFFENDE

**DE CONFORMITEIT VAN HET KOSTENTOEREKENINGSSYSTEEM VOOR DE
POST VOOR 2006**

INHOUDSOPGAVE

1	Doel.....	3
2	Retroacta.....	3
3	Juridische basis.....	3
4	Vaststellingen door het BIPT.....	4
5	Besluit	6
6	Beroepsmogelijkheden.....	6

1. DOEL

Dit besluit heeft tot doel een conformiteitverklaring van het kostentoerekeningssysteem van De Post nv te publiceren in overeenstemming met art. 144septies van de wet van 21 maart 1991 en art. 10 van het koninklijk besluit van 11 januari 1996.

2. RETROACTA

In zijn besluit van 30 mei 2007 heeft het BIPT de opdracht gespecificeerd in een document getiteld: "specificatie met betrekking tot de controle van de analytische boekhouding van De Post NV, om jaarlijks een conformiteitsverklaring op te stellen".

Het College van Commissarissen heeft zijn rapport overgezonden aan het BIPT op 28 juli 2009.

De Post werd geraadpleegd, conform art. 11, § 4, van het besluit van 11 januari 2006; de onderneming heeft haar opmerkingen bekend gemaakt op 26 oktober 2009, deze kunnen worden geraadpleegd in bijlage 1.

3. JURIDISCHE BASIS

- Artikel 144septies van de wet van 21 maart 1991 schrijft voor:

Het Instituut waakt erover dat:

- de in artikel 144quinquies bedoelde rekeningen worden gecontroleerd door een bevoegde instelling die onafhankelijk is van de leverancier van de universele dienst;
- jaarlijks een conformiteitverklaring wordt gepubliceerd.

- Art. 10 van het koninklijk besluit van 11 januari 2006 luidt:

"Art. 10. §1. De in de artikelen 8 en 9 bedoelde boekhouding wordt elk jaar geverifieerd door het College van Commissarissen.

§ 2. In het mandaat van het College wordt bepaald dat zijn opdracht verder reikt dan de controle op de financiële jaarrekening en ook het onderzoek van de interne analytische boekhouding inhoudt.

§3. De analytische boekhouding wordt gecontroleerd volgens een specificatie die door het Instituut wordt opgesteld.

Het besluit van het BIPT van 30 mei 2007 specificeert de verschillende punten waarvan de kosten dienen te worden gecontroleerd:

Kenmerken van het kostentoerekeningssysteem.

- Het in overeenstemming brengen van de analytische boekhouding met de algemene boekhouding.
- Verificatie van het causale verband tussen de cost drivers en de activiteiten die in de analytische boekhouding opgenomen zijn, waarbij dat principe ook geldt voor de toerekening van de BU's en de SU's.
- Verificatie via peiling van de juistheid van de statistische gegevens die worden ingevoerd in het costing-model van De Post.
- Analyse van de organisatorische wijzigingen en van producten van het voorgaande jaar dat ingevoerd is in de analytische boekhouding.
- Verificatie van de juistheid van de classificatie van de producten in klasse « Voorbehouden », « Universeel », « Openbaar » en « Commercieel » (verplichting krachtens art. 8 van het KB).
- Verificatie van de toerekening van de Global Sustaining.
- Verificatie van de processen / procedures inzake wijziging en invoering van de basisgegevens in de analytische boekhouding."

4. VASTSTELLINGEN VAN HET BIPT

Het BIPT is nagegaan of de opdracht die werd toegekend aan het College van Commissarissen conform de voorschriften van het BIPT van 30 mei 2007 was.

Het BIPT heeft vastgesteld dat de opdracht van het College van des Commissarissen werd uitgevoerd in overeenstemming met de "International Standards on Auditing" ("ISA") 4400 ("Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie").

Betreffende de verschillende punten opgenomen in de specificatie van 30 mei, met uitzondering van punt 5.1*, hebben de revisoren de volgende vaststellingen gedaan:

"Onze feitelijke bevindingen, die voortvloeien uit onze uitgevoerde werkzaamheden, zijn hierna samengevat:

- **Met betrekking tot punt 1:** *de bedrijfskosten en de bedrijfsopbrengsten opgenomen in de analytische boekhouding konden worden afgestemd met de bedrijfskosten en de bedrijfsopbrengsten van de algemene boekhouding. De elementen die deze afstemming mogelijk maken, werden geïdentificeerd en naar behoren verklaard.*

- **Met betrekking tot punt 2:**

1. Verificatie van de causale verbanden met betrekking tot de Service Units ("SU's")

Op basis van de omschrijving van de activiteiten werd nagegaan of deze activiteiten dienden te worden toegewezen ofwel aan een SU ofwel aan een Business Unit ("BU"). Uit dit onderzoek is niet gebleken dat er activiteiten aan verkeerde SU's of BU's zouden toegewezen zijn.

Wij hebben voor 5 geselecteerde SU activiteiten ("Internal Invoicing", "entretien", "Réalisation de projets", "Tout produits mail" en "Restaurants") nagegaan of de gebruikte activity drivers economisch aanvaardbaar zijn.

Met betrekking tot de SU activiteit "Tout produits mail" stellen wij vast dat deze activiteit verdeeld wordt volgens omzet terwijl dit in hoofdzaak marketing gerelateerde kosten betreft die niet noodzakelijkerwijze omzet gerelateerd zijn. De impact hiervan is door ons niet kwantificeerbaar.

Bemerking Management:

"the delta (= [product cost with unbiased cost thanks to the used of the right driver / product cost with biased cost due to "revenue" used as driver] – 1) that could be created is not material, knowing that The cost ratio for "Tout produits mail" (total cost of activity on total cost) is 1,2%? There should be a correlation between FTE and revenue generated."

Met betrekking tot de SU activiteit "Restaurants" stellen wij vast dat de activiteit verdeeld wordt volgens het aantal personeelsleden terwijl het gedeelte dat betrekking heeft op catering- en restaurantkosten in principe enkel aan de gebruikers van deze diensten zou moeten aangerekend worden.

Bemerking Management:

"The cost ratio for "Restaurant" (total cost of activity on total cost) is 0,6%. The driver FTE is the right to use since the implementation of a restaurant is related to a demand, which is people related"

Wat betreft de andere geselecteerde SU's ("Internal Invoicing", "entretien" en "Réalisation de projets") dienen geen opmerkingen te worden gemaakt.

2. Verificatie van de causale verbanden met betrekking tot de BU's

Voor de volgende 10 BU activiteiten ("Temps parc.SU – Durée trajet en mouvement (LV)", "Flexibility activity", "Dess boîtes reg – Desserte des boîtes régulières (LV)", "Classement FN – Classement Format Normale (LV)", "Ressources collecte", "Durée arrêts – Durée arrêts auto (LV)", "Remise Journaux – Durée distribution journaux (SA)", "Central retail overhead", "Accepter un bulletin de versement déposé" en "Création, vente de timbres et autre produits" hebben we de toegewezen kosten geëvalueerd door de gebruikte resources drivers en toegewezen SU activiteiten te analyseren. Wij hebben vastgesteld dat bij het toewijzen van SU activiteiten aan BU activiteiten er algemene drivers zoals « % kost » regelmatig worden gebruikt : dit maakt het kostenmodel gemakkelijker wat betreft berekeningen maar is minder adequaat wat betreft causaliteit.

Bemerking Management:

"Is there a better cost driver available? FTE could be used. However, as postal industries are mainly labour intensive, the use of %cost or FTE will give nearly the same ratios for splitting costs to activities.

Wij hebben voor de bovenvermelde 10 BU activiteiten nagegaan of de gebruikte activity drivers economisch aanvaardbaar zijn. Uit dit onderzoek is gebleken dat de gebruikte activity drivers economisch aanvaardbaar zijn. Wel merken wij op dat de omschrijving van de gebruikte activity drivers soms verouderd is en bijgevolg niet meer overeenstemt met de inhoud.

Wij hebben voor 5 van de bovenvermelde 10 BU activiteiten nagegaan aan welke commerciële producten deze werden toegewezen en of dit economisch aanvaardbaar is. Wij hebben tevens 5 commerciële producten geselecteerd en nagegaan van welke BU activiteiten zij kosten toegewezen kregen en of dit economisch aanvaardbaar is. Uit dit onderzoek is gebleken dat deze toewijzingen economisch aanvaardbaar zijn.

3. Andere werkzaamheden met betrekking tot causale verbanden

Wij hebben uit OROS (kostmodel) de nodige 'unassigned' lijsten getrokken om na te gaan of alle kosten werden toegewezen en hebben hierover geen opmerking.

Wij hebben de gebruikte activity drivers geanalyseerd en nagegaan hoeveel verdeeld wordt met welke activity driver. Uit dit onderzoek is gebleken dat naast "% kost" (zie opmerking hierboven), ook "evenly" vaak als activity driver wordt gebruikt. Dit betekent dat de bestemmingen of de gebruikers van die activiteit elk een even groot deel van de kost van die activiteit ten laste nemen. De activity driver "evenly" wordt echter vooral gebruikt bij toewijzing van één activiteit naar één andere activiteit en is dus eerder technisch. Het zou transparanter zijn om deze driver als "direct assignment" te omschrijven wat betekent dat er enkel een rechtstreekse toewijzing is en geen gebruik gemaakt wordt van een activity driver."

Activity drivers konden aangesloten worden met brongegevens. Hierbij vestigen we de aandacht op het belang van het verder versterken van het documenteringsproces hiervan.

- **Met betrekking tot punt 4:** de lijst met producten, zoals ons overgemaakt door De Post, werd in haar integraliteit afgestemd met een door het BIPT gevalideerde lijst van producten. Er werden geen afwijkingen vastgesteld. Evenwel stellen we vast dat deze classificatie niet in alle gebruikte bestanden consistent wordt aangehouden.

Dit is met name het geval voor één van de bestanden waar we vaststellen dat volgende producten een andere classificatie krijgen:

(i) Postale stortingen – 679 andere – rekeningen derden, (ii) Ontvangkaarten en (iii) internationale mandaten.

- **Met betrekking tot punt 5:** volgende vaststellingen kunnen worden geformuleerd:

Global Sustaining bevat alle niet toewijsbare kosten.

De beschrijving van De Post maakt een opsomming van de Global Sustaining gerelateerde opbrengsten (zoals de doorrekening van bepaalde, in Global Sustaining opgenomen kosten) maar wijst deze evenwel niet toe.

Het totale bedrag aan Global Sustaining bevat de waardevermindering met betrekking tot de factuur aan de Staat met betrekking tot het boekjaar 2005. Deze waardevermindering bedraagt € [vertrouwelijk].

- **Met betrekking tot punt 6:** door middel van interviews, op basis van ontvangen informatie van de betrokkenen en op basis van testen, hebben wij de procedures volgens dewelke de basisgegevens van de analytische boekhouding worden gewijzigd en/of ingevoerd, evenals de verschillende controles die deze procedures bevatten geanalyseerd. Op basis van deze uitgevoerde werkzaamheden kunnen we bevestigen dat (i) de wijzigingen zijn geïnventariseerd en gedocumenteerd volgens een goed opgestelde en duidelijke chronologie waarbij de ingestelde procedures worden nageleefd, (ii) de wijzigingen zijn uitgevoerd door gemachtigde personen en (iii) de veranderingen concreet zijn vertaald in het costing-model. Met betrekking tot (i) en (ii), wensen we het belang te onderstrepen van een versterking van de interne controles betreffende de beveiliging van deze basisgegevens aangaande het definiëren van autorisaties voor het wijzigen ervan en de automatische identificatie van diegene die wijzigingen aanbrengt en het tijdstip waarop dit gebeurt."

5. BESLUIT

Na behoorlijke overweging van de standpunten van de betrokken partijen, zoals die zijn uitgedrukt in hun briefwisseling of tijdens vergaderingen enerzijds, en anderzijds van de algemene doelstellingen van het regelgevingskader inzake bevordering van de concurrentie, economische efficiëntie en verdediging van de belangen van de consumenten, neemt het Instituut het volgende besluit:

“Het toerekeningssysteem voor de kosten van 2006 van De Post beantwoordt aan de voorschriften van art. 144quinquies van de wet van 21 maart 1991 en aan het besluit van het BIPT van 30 mei 2007.”

6. BEROEPSMOGELIJKHEDEN

Overeenkomstig de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector hebt u de mogelijkheid om beroep in te stellen bij het hof van beroep van Brussel, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel. Het beroep wordt, op straffe van nietigheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld door middel van een ondertekend verzoekschrift dat wordt ingediend ter griffie van het hof van beroep van Brussel binnen een termijn van zestig dagen na de kennisgeving van het besluit of bij gebreke aan een kennisgeving, na de publicatie van het besluit of bij gebreke aan een publicatie, na de kennisname van het besluit.

Het verzoekschrift wordt ingediend op de griffie van het gerecht in hoger beroep in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn. Het verzoekschrift bevat op straffe van nietigheid de vermeldingen van artikel 2, § 2, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

Michel Van Bellinghen
Lid van de Raad

Georges Deneff
Lid van de Raad

Catherine Rutten
Lid van de Raad

Eric Van Heesvelde
Voorzitter van de Raad

BIJLAGE 1: OPMERKINGEN VAN DE POST:

Met betrekking tot punt 2:

De activiteit "Tous produits mail" omvat inderdaad marketingkosten van de onderneming. Die kosten houden grotendeels verband met de algemene marketingkosten zoals de ondernemingscampagnes bestemd om het imago van De Post nv in zijn geheel te verbeteren of campagnes die een algemene impact hebben voor alle producten en diensten van de onderneming. De cost driver die doorgaans wordt gebruikt voor dat type van kosten is de omzet gegenereerd door de producten (cf. zaak staatshulp N388/2007-United Kingdom Post Office Limited, punt 51). De grondslag of de causaliteit van de kosten komt niet voort uit een bijzonder product maar uit een besluit van het management van de onderneming bedoeld om het algemene omzetcijfer in stand te houden of te verhogen.

Het andere deel van de kosten inbegrepen in deze activiteit houdt verband met de kosten die in theorie aan producten of klanten kunnen worden gelinkt. Om dat causale verband echter vast te stellen, zou een specifiek systeem van "timesheets" moeten worden ingevoerd. Die oefening zou betrekking moeten hebben op minder dan 1% van de totale kosten van De Post nv. Deze toewijzing zou dus slechts in beperkte mate de betrokken productkosten wijzigen. Bovendien zou de kwaliteit van die gegevens lijden onder de statistische afwijking gecreëerd door het timesheetsysteem met betrekking tot een laag bedrag dat is bestemd om te worden gelinkt aan een groot aantal producten en diensten. Bovendien zou de invoering van een dergelijk timesheetsysteem relatief zwaar zijn om te onderhouden. Opdat het team analytische boekhouding zich bijgevolg zou kunnen concentreren op aanzienlijk belangrijkere activiteiten, werd de algemene verdeelsleutel "omzet" behouden voor het kleinere deel van de kosten "tous produits mail".

Restaurantkosten:

Wij willen benadrukken dat het aantal FTE's van de betrokken entiteiten een geschikte verdeelsleutel lijkt, rekening houdend met het rechtstreekse causale verband tussen het aantal personen en de catering- en restaurantkosten.

Verificatie van de causale verbanden met betrekking tot de BU's

In 2006 bestaan de SU-activiteiten (Service Units) in de ondersteuning van de operationele productieactiviteiten die we terugvinden in de BU (Business Units). Het gebruik van de driver van het type "% kost" om bepaalde van die SU-kosten toe te wijzen aan de BU-activiteiten blijft dus relevant en zou eveneens overeenstemmen met een toewijzing op basis van de FTE's aangezien een groot deel van de operationele kosten van De Post verband houdt met het personeel. Het causale verband is dus zonder twijfel aangetoond.

We merken eveneens op dat een verwaarloosbaar deel van de totale kosten van de SU wordt toegewezen volgens de driver "% kost" aan de operationele productieactiviteiten.

Deze omschrijvingen van de activity drivers werden geüpdatet vanaf 2007. Toch zou deze update geen enkele impact hebben gehad op de kostenverdeling in 2006.

Andere werkzaamheden met betrekking tot causale verbanden

De definitie van deze driver werd dienovereenkomstig aangepast in 2007. Deze update zou geen enkele impact hebben gehad op de kostenverdeling in 2006.

De huidige documentatie volstaat voor de goede werking van de analytische boekhouding. Toch wordt het documenteringsproces versterkt.

Met betrekking tot punt 4:

Zoals de revisoren hebben aangestipt wordt het definitieve bestand voor classificatie van de producten jaarlijks gevalideerd door het BIPT. Het tussentijdse bestand waarnaar de revisoren verwijzen, dat niet het definitieve bestand is dat daadwerkelijk werd gebruikt, werd ten onrechte aan de revisoren bezorgd. Alle automatisch gegenereerde rapporten baseren zich evenwel uitsluitend op de door het BIPT goedgekeurde lijst.

Met betrekking tot punt 5:

Het model van analytische boekhouding identificeert alle kosten en alle niet-toewijsbare opbrengsten en wijst deze toe. Deze worden aan het Instituut meegedeeld.